

DEDDF RHEOLEIDDIO LANDLORDIAID CYMDEITHASOL COFRESTREDIG (CYMRU) 2018

EXPLANATORY NOTES

SYLWEBAETH AR YR ADRANNAU

*Pwerau sy'n arferadwy mewn cysylltiad â swyddogion a rheolaeth landlord
cymdeithasol cofrestredig*

Trosolwg

39. Mae'r trothwy ar gyfer ymyrraeth gan Weinidogion Cymru yn amrywio gan ddibynnu ar y ddarpariaeth berthnasol, ond mae'r prif drothwy (sef yn flaenorol pan fo Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod camymddwyn neu gamreoli wedi digwydd o ran materion y landlord cymdeithasol cofrestredig) wedi newid. Mae adrannau 6 i 12 o'r Ddeddf yn gwneud y newidiadau i'r trothwy.
40. O ganlyniad i'r diwygiadau, mae'r trothwy ar gyfer ymyrraeth yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni y bu methiant i gydymffurfio â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano, ("failure to comply with a requirement imposed by or under an enactment"). Bydd hyn yn cynnwys torri Deddfau'r DU, Deddfau neu Fesurau Cynulliad Cenedlaethol Cymru, rheoliadau ac is-ddeddfwriaeth arall, yn ogystal ag unrhyw gyfarwyddydau neu safonau a wneir o dan ddeddfiad, y mae'n ofynnol i landlord cymdeithasol cofrestredig gydymffurfio â hwy. Gan fod y trothwy newydd yn cynnwys torri safonau a wnaed o dan adran 33A o Ddeddf 1996, lle, o dan Ddeddf 1996, yr oedd seiliau ymyrryd ar wahân ar sail torri safon, mae'r rhain wedi eu disodli, yn gyffredinol, gan y trothwy newydd.
41. Mae adran 33A o Ddeddf 1996 yn galluogi Gweinidogion Cymru i osod safonau perfformiad y mae landlordiaid cymdeithasol cofrestredig i'w bodloni mewn cysylltiad â'u swyddogaethau sy'n ymwneud â darparu tai, a materion sy'n ymwneud â'u llywodraethu a rheolaeth ariannol.

Adran 6 – Diswyddo neu benodi swyddog landlord cymdeithasol cofrestredig

42. Mae adran 6 yn diwygio paragraffau 4 a 6 i 8 o Atodlen 1.

Paragraff 4 o Atodlen 1

43. Gwneir diwygiadau i baragraff 4 o Atodlen 1 i ddiwygio'r trothwy lle y gall Gweinidogion Cymru ddiswyddo swyddog o dan baragraff 4(2)(g). O ganlyniad, mae'r sefyllfa fel a ganlyn:
  - Gall Gweinidogion Cymru ddiswyddo swyddog landlord cymdeithasol cofrestredig o dan amgylchiadau amrywiol.

- Nodir rhestr o'r amgylchiadau hyn ym mharagraff 4(2) o Atodlen 1. Nid oes newid i'r rhestr, ac eithrio i baragraff 4(2)(g), sydd wedi ei ddiwygio ac sy'n caniatáu i swyddog gael ei ddiswyddo os na ellir dod o hyd i'r swyddog neu os nad yw'n gweithredu, a bod ei absenoldeb neu ei fethiant i weithredu yn llesteirio cydymffurfedd y landlord cymdeithasol cofrestredig â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano.

Paragraffau 6 i 8 o Atodlen 1

44. Mae paragraffau 6, 7 ac 8 o Atodlen 1 yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru benodi personau i fod yn swyddog landlordiaid cymdeithasol cofrestredig sy'n elusennau cofrestredig, yn gwmnïau, neu'n gymdeithasau cofrestredig, yn y drefn honno.
45. Gwneir diwygiadau i baragraffau 6, 7 ac 8 o Atodlen 1 i ddiwygio'r trothwy mewn cysylltiad ag un o'r seiliau y gall Gweinidogion Cymru benodi person i fod yn swyddog landlord cymdeithasol cofrestredig oddi tanynt.
46. O ganlyniad, y sefyllfa yw y gall Gweinidogion Cymru benodi person i fod yn swyddog landlord cymdeithasol cofrestredig sy'n elusen gofrestrredig, yn gwmni neu'n gymdeithas gofrestrredig yn lle person y maent wedi ei ddiswyddo, neu pan na fo unrhyw swyddogion, neu pan fo Gweinidogion Cymru o'r farn bod y penodiad yn angenrheidiol er mwyn sicrhau bod y landlord cymdeithasol cofrestredig yn cydymffurfio â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano.

Adran 7 – Tendro neu drosglwyddo swyddogaethau rheoli landlord cymdeithasol cofrestredig

47. Mae adran 7 yn diwygio paragraffau 15B a 15D o Atodlen 1. Mae'n gymwys i bob landlord cymdeithasol cofrestredig.

Paragraff 15B o Atodlen 1

48. Gwneir diwygiadau i'r trothwy lle y gall Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i landlord cymdeithasol cofrestredig dendro ei swyddogaethau rheoli o dan baragraff 15B o Atodlen 1. Y trothwy oedd bod Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni y bu camymddwyn neu gamreoli o ran materion y landlord cymdeithasol cofrestredig, a'r trothwy yn awr yw eu bod wedi eu bodloni bod y landlord cymdeithasol cofrestredig wedi methu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano.
49. O ganlyniad, mae'r sefyllfa fel a ganlyn:
  - Os yw landlord cymdeithasol cofrestredig wedi methu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano, gall Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i'r landlord cymdeithasol cofrestredig dendro ei holl swyddogaethau rheoli, neu rai ohonynt.
  - Nid yw'r paragraff yn gymwys pan fo'r methiant i gydymffurfio yn ymwneud yn unig â'r landlord cymdeithasol cofrestredig yn darparu tai yn Lloegr.

Paragraff 15D o Atodlen 1

50. Gwneir diwygiadau i un o'r trothwyon lle y gall Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i landlord cymdeithasol cofrestredig drosglwyddo ei swyddogaethau rheoli o dan baragraff 15D o Atodlen 1. Un o'r trothwyon oedd bod Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni y bu camymddwyn neu gamreoli o ran materion y landlord cymdeithasol cofrestredig, a'r trothwy yn awr yw bod Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod y landlord cymdeithasol cofrestredig wedi methu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano. Nid yw'r trothwy arall wedi newid.
51. O ganlyniad, mae'r sefyllfa fel a ganlyn:

*These notes refer to the Deddf Rheoleiddio Landlordiaid
Cymdeithasol Cofrestredig (Cymru) 2018 (c.4)*

- Os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni, o ganlyniad i ymchwiliad neu archwiliad (o dan baragraff 20 neu 22 o Atodlen 1), bod landlord cymdeithasol cofrestredig wedi methu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano, gall Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i'r landlord cymdeithasol cofrestredig drosglwyddo swyddogaethau rheoli i berson a bennir ganddynt.
- Nid yw'r paragraff yn gymwys pan fo'r methiant yn ymwneud yn unig â'r landlord cymdeithasol cofrestredig yn darparu tai yn Lloegr.

Adran 8 - Penodi rheolwr ar landlord cymdeithasol cofrestredig

52. Mae adran 8 yn diwygio'r trothwy lle y gall Gweinidogion Cymru benodi rheolwr ar landlord cymdeithasol cofrestredig o dan baragraff 15F o Atodlen 1. Y trothwy oedd bod Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni y bu camymddwyn neu gamreoli o ran materion y landlord cymdeithasol cofrestredig, a'r trothwy yn awr yw eu bod wedi eu bodloni bod y landlord cymdeithasol cofrestredig wedi methu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano.
53. O ganlyniad, mae'r sefyllfa fel a ganlyn:
- Os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod landlord cymdeithasol cofrestredig wedi methu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano, gall Gweinidogion Cymru benodi unigolyn i fod yn rheolwr ar y landlord cymdeithasol cofrestredig, neu ei gwneud yn ofynnol i'r landlord cymdeithasol cofrestredig benodi unigolyn i fod yn rheolwr.
  - Caiff y penodiad neu'r gofyniad ymwneud â rheoli'r landlord cymdeithasol cofrestredig yn gyffredinol, neu â rheoli materion penodedig.
  - Nid yw'r paragraff hwn yn gymwys pan fo'r methiant yn ymwneud yn unig â'r landlord cymdeithasol cofrestredig yn darparu tai yn Lloegr.

Adran 9 – Cyfuno y mae Gweinidogion Cymru yn rhoi effaith iddo

54. Mae adran 9 yn diwygio un o'r trothwyon lle y gall Gweinidogion Cymru gyfuno landlordiaid cymdeithasol cofrestredig sy'n gymdeithasau cofrestredig o dan baragraff 15H o Atodlen 1. Mae'r paragraff hwn yn gymwys i landlordiaid cymdeithasol cofrestredig sy'n gymdeithasau cofrestredig. Un o'r trothwyon oedd bod Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni y bu camymddwyn neu gamreoli o ran materion y landlord cymdeithasol cofrestredig, a'r trothwy yn awr yw eu bod wedi eu bodloni bod y landlord cymdeithasol cofrestredig wedi methu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano. Nid yw'r trothwy arall wedi newid.
55. O ganlyniad, mae'r sefyllfa fel a ganlyn:
- Os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni, o ganlyniad i ymchwiliad neu archwiliad (o dan baragraff 20 neu 22 o Atodlen 1), bod landlord cymdeithasol cofrestredig sy'n gymdeithas gofrestrdedig wedi methu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan ddeddfiad, neu oddi tano, caiff Gweinidogion Cymru wneud a gweithredu ar ran y gymdeithas, offeryn sy'n darparu ar gyfer ei chyfuno â chymdeithas gofrestrdedig arall.
  - Nid yw'r paragraff hwn yn gymwys os yw'r methiant yn ymwneud yn unig â'r landlord cymdeithasol cofrestredig yn darparu tai yn Lloegr.